

- 68 -

פרוטוקול מס' 58

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג' י"א בחשוון תשל"א - 10.11.70

ג ר כ ח ו

פ . י . ש . ע . י . ה . ה . - ה . י . ל . ד .	<u>חברי הועדה:</u>
א . א . א . ק . ו . ד . י . ר . ו .	
ז . א . ו . י .	
ט . ט . ד . ע . מ .	
ס . ג . י . ב . י .	
ש . י . ג . ו . ר . ו . ט .	
א . ז . י . ל . ב . נ . ב . ר . ג .	
ס . נ . ס . י . מ .	
א . ע . ו . פ . ר .	
צ . צ . י . ס . ד . מ . נ .	

מ . ז . מ . י . ל . ה . ע . ו . נ . ס . ת . ה . ל . י . א . ו . ר .	<u>מוזמנים:</u>
ה . י . צ . י . צ . ה . מ . ס . פ . ת . י . ס . ד .	

ס . ג . ד . ר . פ . י .	<u>מוזמנת הועדה:</u>
-------------------------	----------------------

ס . א . י . ל . ב . נ . ב . ר . ג .	<u>רשמי:</u>
-------------------------------------	--------------

א . ק . ב . י . ע . ת . ז . מ . נ . ל . ד . י . ר . ו . נ . ב . ה . ו . ד . ע . ת . ד . א . ש . - ה . ס . מ . ש . ל . ה .	<u>סדר-היום:</u>
ע . ל . ה . מ . צ . ב . ה . מ . ד . י . נ . י . ו . ה . ב . ט . ח . ו . נ . י . ;	

ב . ק . ב . י . ע . ת . ז . מ . נ . ל . ד . י . ר . ו . נ . ע . ל . ש . ב . י . ת . ת . ה . מ . ו . ר . י . מ .
ב . ב . ת . י . ה . ס . פ . ד . ה . ע . ל . - י . ס . ו . ד . י . י . מ . , ב . ע . ק . ב . ו . ת .
ה . צ . ע . ו . ת . ל . ס . ד . ר . - ה . י . ו . מ . ש . ל . ח . ב . ר . י . ו . נ . ס . ת . כ . ז . , א . ב . י . ז . ה .
ו . א . ב . נ . ד . י . ;

ג . א . י . ש . ו . ר . ו . ע . ד . ת . ה . כ . נ . ס . ת . ע . ל . ה . ח . ל . ט . ת . י . ו . ר . ו . נ . ס . ת .
ו . ה . ס . ג . נ . י . מ . ע . ל . ס . ד . ר . י . ע . ב . ו . ד . ת . ה . כ . נ . ס . ת . ב . ש . ב . ו . ע .
ח . ג . ה . ח . נ . ו . כ . ה .

ד . ת . ק . נ . ו . נ . ה . כ . נ . ס . ת . (ת . י . ק . ו . ו .) ;

ה . ס . ד . ר . י . ה . ר . י . ו . נ . ב . ח . ק . צ . י . ב .

ב . ר . ש . ו . ת . כ . מ . , א . נ . י . פ . ו . ת . ח . א . ת . ה . י . ש . י . ב . ה .	<u>היו"ר י . ש . ע . י . ה . ו . :</u>
---	--

ב . ר . צ . ו . נ . י . ל . ה . צ . י . ע . ה . צ . ע . ה . ל . ס . ד . ר .	<u>ש . י . ג . ר . ו . ט . :</u>
א . נ . י . מ . צ . י . ע . ל . ה . ע . ל . ו . ת . ע . ל . ס . ד . ר . - י . ז . מ . ה . ש . ל . ה . ו . ע . ד . ה .	
ב . ע . י . י . ת . מ . ש . כ . ו . ר . ת . ח . ב . ר . י . ה . כ . נ . ס . ת . ב . ע . י . י . ה . ז . ו . ע . ו . ט . ו . ר . ה . ע . ל . ס . ד . ר . י . ז . מ . ה . ש . ל . ה . כ . נ . ס . ת .	
כ . ב . ר . ש . ש . ש . נ . י . מ . א . ש . ת . ק . ד . ד . נ . ו . ב . נ . ע . י . י . ה . ו . ה . ק . י . ס . ו . נ . ו . ו . ע . ד . ת . מ . ש . נ . ה . מ . י . ו . ח . ד . ת . ל . ד . י . ר . ו . נ .	
ו . ל . ה . ח . ל . ט . ה . , א .ך . ל . א . ח . ל . ה . ש . ו . מ . ת . ז . ו . ז . ה .	

לדעתו, נוסף לכך שאי אפשר להתקיים על משכורת חבר כנסת, יש במשכורת זו משום השפלה של חברי הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו: ההצעה היא לגיטימית. יו"ר ועדת המשנה, חבר הכנסת ברעם טרם הגיע לישיבה. בבואו נבקש ממנו שבאחת הישיבות הקרובות יביא לנו דיווח על עבודת ועדת המשנה; ואז תחליט הוועדה כאשר תחליט.

מ. נסים: דיווח כבר היה, אך לא נעשה מאומה. לכן מציע חבר הכנסת גרוס הצעה שיש בה תבונה, שמליאת הוועדה תדון בבעייה.

היו"ר י. ישעיהו: לא יהיה זה נכון והוגן להחליט דבר בענין זה בהעדרו של יו"ר ועדת המשנה. יכול להיות שהדיווח שנשמע מפיו יפסוד אותנו מדין, ויכול להיות שיחייב אותנו להכנס לדיון.

א. קביעת זמן לדיון בהודעת ראש-הממשלה על המצב המדיני והבטחוני

היו"ר י. ישעיהו: אנו עובדים למסעיף א' בסדר-היום = קביעת זמן לדיון בהודעת ראש הממשלה על המצב המדיני והבטחוני, שתימסר בינם ב' הבא עלינו לטובה.

לפנינו בקשת מזכיר הכנסת לקבוע זמן לדיון בהודעת ראש הממשלה שתימסר בינם ב' הבא בשעה 16.00.

א. עופר: אני הייתי מציע לקבוע לדיון זה 4 שעות כדי שהדיון - כולל דברי התשובה - יסתיים באותו ערב.

היו"ר י. ישעיהו: אינני רואה צורך לסיים את הדיון באותו ערב. אבל הזמן הסביר הוא 4 שעות.

צ. ציטרמן: הדיון הפעם יהיה מקיף, ולמעשה בו תפתח עבודת הכנסת במושב החורף. לא אסרגו הצעות למצב המדיני והבטחוני, כי אסרגו שנושאי ההצעות ידונו במסגרת הדיון על הודעת ראש הממשלה. לכן אצי סביר 4-שעות לא יספיקו.

היו"ר י. ישעיהו: אני חלק על דעתן שבדיון על הודעת ראש הממשלה תפתח למעשה עבודת הכנסת. אנו עושים עוול לכנסת. הכנסת נפתחה בשבוע שעבר ועשתה עבודה, והשבוע היא עושה עבודה.

צ. ציטרמן: בסיעתי בקשו שהדיון יהיה 6 שעות. בהצעת פשרה אני מציע להקציב לדיון זה 5 שעות, וגם אז אפשר יהיה לסיים את הדיון באותו ערב.

היו"ר י. ישעיהו: לי נראה שטובת הדיון סחיבת שהדיון יימשך 4 שעות, שהוא זמן סביר. והלוואי אנו עובדים להצבעה...

מ. נסים: אני מציע שלא נצביע בענין זה.

היו"ר י. ישעיהו: אנו מחליטים על 5 שעות ומבקשים שהחמש שעות תהיינה באמת חמש שעות.

א. אנקורדיון: אם מחליטים על 5 שעות, אני מציע להקדים פתיחת הישיבה לשעה 15.00 על סנת לסיים את הדיון באותו ערב.

ב. ארזי: אני תוסך בהצעת חבר הכנסת אנקורדיון.

ג. צסיס: אני מציע שנשאיר זאת לשיקול דעתם של היושב-ראש והסגנים.

היו"ר י. ישעיהו: מזכיר הכנסת שמע את המשאלה.

הוחלט לקבוע 5 שעות לדיון בהודעת ראש הממשלה על המצב המדיני והבטחוני שתמסר ביום ב' 16.11.70

ב. קביעת זמן לדיון על שביתת המורים כבתי הספר העל-יטודיים בעקבות הצעות סדר-היום של חברי הכנסת כץ, אביזהר ואבנרי.

היו"ר י. ישעיהו: אנו עוזרים לסעיף ב' בסדר-היום - קביעת זמן לדיון על שביתת המורים כבתי הספר העל-יטודיים בעקבות הצעות לסדר-היום של חברי הכנסת כץ, אביזהר ואבנרי.

ב. ארזי: אני מציע לקבוע לדיון זה שעהים.

היו"ר י. ישעיהו: אם אין הצעות אחרות, אנו מחליטים לקבוע לדיון זה שעהים.

הוחלט לקבוע 2 שעות לדיון על שביתת המורים כבתי הספר העל-יטודיים בעקבות הצעות לסדר-היום של חברי הכנסת כץ, אביזהר ואבנרי.

ג. אישור החלטת יו"ר הכנסת והסגנים על סדרי עבודת הכנסת בשבוע חג החנוכה.

היו"ר י. ישעיהו: יו"ר הכנסת והסגנים החליטו אתמול שבשבוע חג החנוכה תתקיימה ישיבות הכנסת כדלקמן:

ביום ב' כ"ג בכסלו תשל"א, 21.12.70, תתקיים הישיבה בשעות הרגילות, היינו מסעה 16.00 עד לשעה 21.00.

ביום ג' כ"ד בכסלו תשל"א 22.12.70 ערב חנוכה, תתקיים הישיבה מסעה 12.00 עד לשעה 15.30-16.00 על סנת לאפשר לאלה מחברי הכנסת הרוצים להדליק את הנר הראשון של חנוכה בבתם, להגיע הביתה.

ביום ד' כ"ה בכסלו תשל"א - 23.12.70
תקיים הישיבה בשעות הרגילות מסעה 12.30 עד שעה 15.00-15.30.

החלטת יו"ר הכנסת והסגנים על סדרי עבודת הכנסת
בשנוע חג החנוכה - א ו ש ר ה

ד. ארזי:
אני מבקש להעלות לדיון שאלת זמני הישיבה
הכנסת ביום ד'.

היו"ר י. ישיעהו:
אני מציע לדחות את הדיון בשאלה זו לישיבה
הבאה, כי הייתי רוצה לשעת דעת יושב-ראש
הכנסת בנדון. יש לי הרושם שהוא עומד על כך שהישיבה ביום ד'
תפתח בשעה 12.30.

ד. תקנון הכנסת (תיקון)

היו"ר י. ישיעהו: אנו עוברים לסעיף הבא - תקנון הכנסת (תיקון).

אחמול שלחתי לחברי הועדה את הצעת
התקנון. להצעה זו כמה תיקונים שאני רוצה להביא לידיעת הועדה לקראת
סיכום הדיון בהצעת התקנון בשנוע הבא. בקשתי מחברי הועדה, שאם
יש למישהו דיעה חולקת שעדיין לא הוצבעה עליה בוועדה, יודיע לי על כך
ובישיבה הבאה נעמיד הצעה זו להצבעה. אם יש הערות סגנוניות, אודה
לחברי הועדה אם יעירו אותן.

ואלה הם התיקונים:

א. בעמ' 3, בסעיף 1(ב) (2), אחרי

המלים "נושא העומד לדיון בכנסת באותו שנוע", יבוא:

"או שעמד לדיון או שהוצע בהצעה לסדר-
היום תוך ארבעה שבועות שקדמו למועד הגשת ההצעה".

ב. בעמ' 6, בסעיף 1(ג) ססקה (א)

תבוא הטיפא:

"היו בעלי ההצעה מספר חברי כנסת יחד,

יבסק את ההצעה אחד מהם לפי המספר בישיבה

באותו סעיף בפסקה (ד) אחרי המלים "

בקשה הממשלה להביע את דעתה בנושא המוצע", יבוא:

או שהציע חבר הממשלה שהנושא ידון בכנסת-

רשאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע לא יכלל בסדר-היום של הכנסת.

כן רשאי אחד מחברי הכנסת - בין מסיעתו של בעל ההצעה ובין שאינו

מסיעתו - להציע שהנושא יידון בוועדה של הכנסת."

ג. בעמ' 7 סעיף 1(ה), אחרי המלים "רשאי

היושב-ראש להעמיד להצבעה" תבוא המלה

"בבת-אחה".

ובטיפא ייאמר: "והוא יעמיד הצבעה להצבעה

בנפרד אם דרש זאת המציע".

עד כאן התיקונים.

א. עופר: הצעה זו תובא לכנסת לקריאה ראשונה?

היו"ר י. ישעיהו:
 הפרוצדורה היא שמנחים הצעת התקנון על שולחן הכנסת. (זוהי למעשה הקריאה הראשונה). חברי כנסת שיש להם זיכות ודלקות יגישו אותה לוועדת הכנסת. ועדת הכנסת תדון בדיעות החולקות ואם תתקבלנה, נ"חא; אם לא הן הופכות להסתייגויות שיובאו לדיון והצבעה במליאת הכנסת.

מר שר:
 דנים דם בהסתייגויות וההצבעה על התקנון היא ללא דיון.

צ. צימרמן:
 לגבי התיקון המוצע לסעיף 11 ולסעיף פסקה (א) אני מציע להוסיף, מה שקיים בתקנון הקיים, "ובאין הסכמה ביניהם יקבעו היו"ר והסגנים".

מר שר:
 אם כמה חברי כנסת מגישים יחד הצעה, תהיה ביניהם הסכמה לגבי חבר הכנסת שינמק את ההצעה. לי נראה שאין זה מכובד שייאמר בתקנון שבאין הסכמה בין המציעים יקבעו היו"ר והסגנים כי ינמק את ההצעה.

א. עופר:
 אני מציע שהברי כנסת המבישים יחד הצעה למדד-היום יציינו מי ינמק את ההצעה בשם.

מ. נסים:
 אני חושב שאין צורך בכל תוספת, כי סעיף 51 בתקנון הקיים עונה על השאלה שעורר חבר הכנסת צימרמן.

מר שר:
 צורך חבר הכנסת נסים, שהמקרה שלפנינו הוא המקרה של סעיף 51(3)(ב) - העלתה את ההצעה קבוצת חברי כנסת במשותף יפתח ויסכם אחד המציעים.

צ. צימרמן:
 אני מקבל את ההסבר של היועץ המשפטי. ואני מציע להשאיר את המצב כפי שהיה עד עכשו.

ר. ארזי:
 אני מסכים לטיעון של היועץ המשפטי ומציע להשאיר את הנוסח הקיים בתקנון, ולמחוק בתיקון שהוצע את המלים "לפי הסכמה ביניהם". כי המלה "הסכמה" היא הגוררת את השאלה - ובאין הסכמה - מה יהיה?

היו"ר י. ישעיהו:
 אנו נכתוב: "והיו בעלי ההצעה מספר חברי כנסת יחד, ינמק את ההצעה אחד מהם".

הצעת היו"ר י. ישעיהו בתקבלה

ה. סדרי הדיון בתקציב

היו"ר י. ישעיהו:
 אנו עובדים לסעיף ה' במדד-היום - סדרי הדיון בתקציב.

סדרי הדיון בתקציב נקבעו בתקנון על פי החלטת ועדת הכנסת. אולם יש הרגשה כללית שסדרי הדיון בתקציב אינם מניחים את הדעת לא מצד יעילותם ולא מצד העניין שבהם. בייחוד אמורים הדברים לגבי הדיון בפעולות המשרדים. החלטת הכנסת מ-1963 קשרה את הדיון במשרדים לדיון בתקציב, והיה בזה הגיון שהדיון במשרדים יתקיים בין הגשת התקציב לבין אשורו. אבל ההחלטה לא עמדה מבחן המציאות. מתברר שכאשר מקיימים את הדיון במשרדים בתקופה שבין הגשת התקציב ובין אשורו, הדיון במשרדים הוא דחוס ואינו יעיל ואינו משפיע על התקציב. מי שהניח שהדיון במשרדים יכול להשפיע על התקציב, הגחתי זה לא בתקיימה, כי הדיון במשרדים בא עם הקריאה השנייה והשלישית, והוא כבר אינו מעלה ואינו מוריד, על כל פנים לא יותר מאשר הסתייגות שאינה רלבנטית לתקציב; ואז אין מספיקים לדון בכל המשרדים. ואכנסם ההחלטה קביאה

בחשבון שלא יספיקו לדון בכל המשרדים וחילקה את הדיון במשרדים למשרדים שהדיון בהם יהיה בין הנחת התקציב ובין אישורו ומשרדים שהדיון בהם יהיה במושב הקייץ.

יש מחשבה להכניס שנוי מסויים, לא שנוי מרחיק לכת, להקים את הדיון על פעולות המשרדים להנחת התקציב על שולחן הכנסת. ההנחה ההגיונית היא שהדיון במשרדים לפני הנחת התקציב יבוצע להיות לו השפעה על עיצוב התקציב ועיבודו לפני הנחתו על שולחן הכנסת.

ר. ארזי: מתי יובא התקציב לכנסת השנה?

מזכיר הכנסת ח. ליאור: ב-4.1.70.

היו"ר י. ישעיהו: לפי התקנון התקציב צריך להיות מוגח על שולחן הכנסת לא יאוחר מ-1 בינואר.

אבל לא תמיד עמדו בכך.

הנקודה שאני מכוון אליה היא - יעול הדיון במשרדים. אני סבור שהדיון שאנו מקיימים על המשרדים אינו דיון תקציבי. הוא דיון על פעולות המשרד. למה לדחוס אותו לתוך הדיון בתקציב. אם יש טעם לקשור אותו בדיון בתקציב, הרי זה בהקדמת הדיון על המשרדים כדי להשפיע על התקציב. ואז נקיים את הדיון על המשרדים בראשית כנס החורף עד להנחת התקציב על שולחן הכנסת. השנה הפסדנו זמן. אילו יכולנו להתחיל את המושב בדיונים על המשרדים, היתה הכנסת מתחילה עבודתה במושב החורף כאשר המשרדים עוברים לפני כבני מרום; לא כולם כמובן. אני סבור שלא צריכים כל המשרדים לעמוד לדיון מדי שנה בשנה. יש משרדים שמיותר לדון עליהם מדי שנה בשנה. אינני יודע מדוע כל שנה צריך לדון על תקציב הנשיא. מה אנו אומרים בדיון זה? דברי שבח לנשיא. אם זו שנת יובל או שנת בחירת הנשיא, אני מבין שיש טעם בדיון.

ר. ארזי: דנים על תקציב הנשיא ותקציב הכנסת יחד.

היו"ר י. ישעיהו: אני חושב שגם על הכנסת צריכים לייחד את הדיון ללא קשר עם התקציב, כי דנים על פעולות הכנסת ולא על תקציבה.

אם נסגל לעצמנו דרך מחשבה זו, שאנו דנים על פעולות המשרדים, ובחלק של המשרדים ניתן לדון לפני הנחת התקציב ושאר המשרדים לפי הצורך ולפי העניין...

ר. ארזי: מי יחליט איזה משרדים ידונו לפני הנחת התקציב?

היו"ר י. ישעיהו: יש מוסדות לכנסת - היו"ר והסגנים וועדת הכנסת, והם יחליטו. אני מעלה מחשבה שתהיה אפשרות של בחירה. כלומר, הממשלה יכולה להגיד שהיא מעוניינת שבמשרדים אלה ואלה ייערך הדיון לפני הנחת התקציב על שולחן הכנסת; והאופוזיציה תגיד שבמסגרת 10 המשרדים שחובה לדון עליהם, היא מעוניינת שיועמדו לדיון 3-4 משרדים, וועדת הכנסת או היו"ר והסגנים יאשרו זאת.

זוהי המחשבה בקווייה הכלליים, ואם היא תתקבל על דעת חברי הועדה נצטרך לפעול מייד כדי לנצל שארית חודש נובמבר וחודש דצמבר לדיון במשרדים.

ס. נסים: האם הדיון על סדרי הדיון בתקציב חל רק על בעייה זו או על בעיות אחרות?

היו"ר י. ישעיהו: כיושב-ראש הועדה אני חושב שצריך לדון על כל הנושא של סדרי הדיון בתקציב. אבל נדמה לי שאם נדון בכל הנושא, הדיון יסתיים בעוד חדשים מספר. השאלה פתוחה לדיון. ואני מציע שלך שלב-שלב לפי העניינים.

ד. ארזי:

אני מסכים שנחוג חיקון בסדרי הדיון בתקציב. אבל עדיין אינני במצב שאוכל להציע חיקונים. במסעיף 11 (א) בתקנון נאמר שהזמן שיוקדש לויכוח הכללי על התקציב בקריאה ראשונה יהיה 14 שעות. מהנסיון אנו יודעים שזמן כולל הנמשך 14 שעות, יש בו חזרות על דברים. אני חושב שאנו יכולים להדגיש 10 או לפחות 9 שעות, ולהקציב לויכוח הכללי 4-5 שעות. אני מציע אפוא לצמצם את הזמן שנקבע לויכוח הכללי.

שנית, אני מציע להזמין לדיון זה את היושב-ראש ועדת הכספים.

שלישית, אני מציע שנקבע שהויכוח על התקציב מתחיל שבוטע לאחר הבאתו לכנסת על ידי שר האוצר.

אני גם יכול לתמוך בדעת היושב-ראש שיש הגיון פסול בדיון במשרדים לאחר שאושר התקציב. החשש שלי לגבי דיון סוקרם במשרדים הוא, שאם ייגזרו, למשל, במשרד הכריאות, כולם יהיו נדיבי לב ויגידו שצריך להגדיל את התקציב למלחמה בגורמי הכולרה, או אם ידונו על משרד התחבורה, יגידו שצריך להגדיל את התקציב למניעת תאונות דרכים. דבר זה ייצר מצב של חוסר שוויון לגבי המשרדים. אבל אינני דוחה לגמרי את מחשבתו של היושב-ראש.

אני מוכן לשקול את המחשבה ששורה של משרדים באים לדיון פעם בשנתיים.

היג"ר י. שעיהו:

גודל כוחה של שיגרה. אני רוצה ציין על מצינויותו של משרד החקלאות ועל בעיות החקלאות ללא קשר עם התקציב. הדיון על תקציב משרד החקלאות נערכו כאשר ועדת הכספים מביאה לקריאה שנייה את ההסתייגויות. יש תשובות למעטפי התקציב לגופם.

ד. ארזי:

אם כן, אין זה צדיק להפריע לך שהדיון על המשרדים מתקיים לאחר אשר התקציב.

היג"ר י. שעיהו:

בנון. הוא יכול להתקיים או לפני אישור התקציב או אחריו, אבל לא באמצע הדיון על התקציב.

ה. ברעם:

אני תומך בהצעת היושב-ראש להנהיג דפוסה בדיון על התקציב; יקודם כל לצמצם את מספר השעות המוקדשות לדיון על התקציב בקריאה ראשונה.

אני תומך בדעתו של היושב-ראש, שאין כל הכרח שמדי שנה בשנה נדון בכל המשרדים. אין זה סוד שהדיון בתקציב אין לו השפעה על התקציב של אותה שנה. כך נהוג בכל המדינות ולא רק אצלנו. התקציב הוא פרי הדברות בין הטיעות המיוצגות בממשלה ובהתחשב באפשרויותיה של המדינה.

אני רואה כל דע בכך שנפתח את מושב החורף בדיון על פעולות המשרדים לפני הנוחה התקציב. על שולחן הכנסת, עד הכגשת התקציב הכנסת איננה עוסקת עבודה.

לדעתי עדיף דיון סוקרם במשרדים על פני דיון בקיץ לאחר שהתקציב אושר. ויכול להיות שבמרוצת הזמן תהיה לכן השפעה על התקציב. בקרתי בפרלמנט הבריטי, ושם אין מעלים על הדעת שאפשר לשנות את התקציב המוגש על ידי הממשלה ולו גם בלידה אחת. אנו פרלמנט צעיר שאינו קשור במסגורת; ננסה שיטה זו שנה-שנתיים ואם יתברר שהיא אינה טובה, נשנה אותה.

השנה לא תקיים ועדת הכספים ועדות
משנה לדיון בתקציב. אבל אני מניח שלא תהיה התנגדות ש-6-5 חברי
כנסת שאינם חברי ועדת הכספים יצורפו לדיון.

א. אנקוריון:
אני תומך בעקרון המוצע על ידי היושב-ראש.
עובדה היא שהדיונים על המשרדים
הם כללים ותלושים מכל בעייה תקציבית.

אני חושב שההצעה לצמצם את הויכוח
הכללי על התקציב בקריאה ראשונה, טעונה שיקול ומחשבה.
אני חושב שההצעה שאחת לשנתים ידונו כל המשרדים, היא הגיונית,
אני מסכים שצריך לתת עדיפות לדרישת הממשלה וגם לדרישת האופוזיציה
לגבי המשרדים שיבואו לדיון.

אני תומך בהצעת חבר הכנסת ארזי להזמין
לישיבה הבאה את יושב-ראש ועדת הכספים על מנת לשמוע דעתו בענין זה.

מזכיר הכנסת, ליאור:
צריך להזמין גם את יושב-ראש הכנסת.

הי"ר י. ישעיהו:
לפני שהבאתי את הנושא לפני הועדה
דברתי עם יושב-ראש הכנסת ויושב-ראש
ועדת הכספים. אבל נזמין אותם לישיבה הבאה ונקיים את הדיון
בהשתתפותם.

צ. צימרמן:
אני רואה דיון זה כחילופי דעות מוקדמים
ללא קבלת החלטות. אני בעד שנוי
מסויים בסדרי הדיון בתקציב. אבל אינני נוטה, לפחות בשלב זה,
לשנויים גדולים מדי. אני בעד שנויים הדרגתיים. סדרי הדיון
בתקציב כפי שנקבעו על ידי קודמינו הם תוצאה של מחשבה; ואסנם
כבר סדרים הוכיחו את עצמם וכמה מהם לא עמדו במבחן המציאות.
אני מחייב דיון במשרדים כל שנה.
במרבית הפרלמנטים מקיימים דיון על התקציב של כל המשרדים.

מ. ברעם:
באנגליה - לא.

הי"ר י. ישעיהו:
יש דיון על כל המשרדים; הקריאה השנייה
והשלישית של התקציב היא למעשה דיון
ממשי על תקציבי המשרדים. הדיון שאנו מדברים עליו הוא דיון על
פעולות המשרד ומדיניותו.

צ. צימרמן:
אני מסב תשומת לבכם לעמ' 169 של התקנון,
סעיף 3 בו נקבעת החלוקה של המשרדים
לא לה שיידונו במושב החודף ואלה שיידונו במושב הקיץ. אני בא
להציע שנקיים מה שאומר סעיף 3 על המשרדים הראשים. מאידך משרדים
שאת הדיון עליהם אפשר לדחות עד לאחר אשור התקציב, אני מציע
שנקדים בהם את הדיון לפני הגשת התקציב לכנסת.

אצי מסכים שאפשר לקצר את זמן הדיון
בתקציב בקריאה ראשונה. נעומת זאת אפשר להגדיל בשעה אחת את הזמן
המוקצב לדיון בכל משרד.

אני הייתי מציע לעת עתה לא לשנות
את ההסדר של ועדות משנה של ועדת הכספים אליהן מצטרפים חברי כנסת
שאינם חברי ועדת הכספים.

ש.י. גרוס:

אני מסכים שיש מקום להכניס שנויים במסד הדין בתקציב. וגשני דברים אלו יכולים להגיע לדיעה אחידה; קודם כל בענין קיצור הוצאות הכללי על התקציב בקריאה ראשונה; כי בדיון זה מעלים שאלות השטחיות, שאלות מדיניות חוץ ובטחון ושאלות אחרות שאין להן שייכות לשם האוצר. שנית, יש לצרף את הדיון על מסד האוצר לדיון הכללי על התקציב.

לעומת זאת אינני סובח לנתק את הסיבות על המסדרים מהתקציב. ברור שצריך להעדיף סיבות מקדמות על המסדרים בתנאי החירוף על פני הויכוח בתנאי הקייץ כאשר התקציב כבר הוצא ברובו. אבל אין לנתק את הויכוח על המסדרים מהויכוח על התקציב, כי מספרם של דברי הדיבור על המסדרים מתרחקים לטעמי התקציב.

אצלו יש יחס מוטעה למסדרים. יש אשרדים המספלים במציאות חברתית השוברים והם אינם זוכים לתשומת לב. לדוגמה, לדיון במסד הבריאות הקציב שעתים בענין שלדין; במסד החינוך - שלוש שעות. וזאת כאשר על מסד החינוך מדברים כל יום שני וחמשי. צריך להתדיר לתודעת חברי הכנסת והציבור שאנו מעריכים וסחשימים את הבעיות החברתיות ואת המסדרים המספלים בהם - אשרד המסדרה, מסד הבריאות ומסדר הסעד.

אני מסכים שעל התקציב נשיא הסדינה אין צורך לדון כל שנה. אבל על הכנסת יש לדון כל שנה. זה אינו מובנה להיות במסגרת הדיון על התקציב; אבל כל הכנסת צריך לדון כל שנה, כי יש בעיניה של ציבור הכנסת.

הי"י. ישיבה:

נראה זה הועלה כדי שנהוג ונחשוב בקול דם. בשבוע הבא ננסה לטכס הצעות ראשונות, ואולי בשלב זה נחמיל בהצעה להקדים את הדיון במסדרים לפני הוצאת התקציב על שולחן הכנסת. ומזכיר הכנסת יוכל לבוא בדברים עם השוים על סמך שיתבוננו לדיון. אחד כך נעבור לשלבים אחרים.

הישיבה נעולה.

הישיבה נועלה בשעה 10.00